

Arbejdsrapport 91

Udlandet erobrer dagsordenen - Skatteøkonomisk oversigt 2025/2026

Otto Brøns-Petersen, CEPOS

04.02.2026

Bagtæppet for dansk skattepolitik er en økonomi, som klarer sig væsentligt bedre end i de fleste andre lande. Men udlandet kaster lange skygger ind over os, og samtidig er der uløste reformudfordringer, som taler for skattereformer, bl.a. af kapitalbeskatningen.

2025 var imidlertid tyndt skattepolitisk, og valgåret 2026 rummer heller ikke et stort lovprogram på skatteområdet.

Skatteøkonomisk oversigt har været bragt i FSR's skattefaglige tidsskrift SR-Skat februar 2026

Kontakt

Otto Brøns-Petersen

Analysechef, CEPOS

otto@cepos.dk

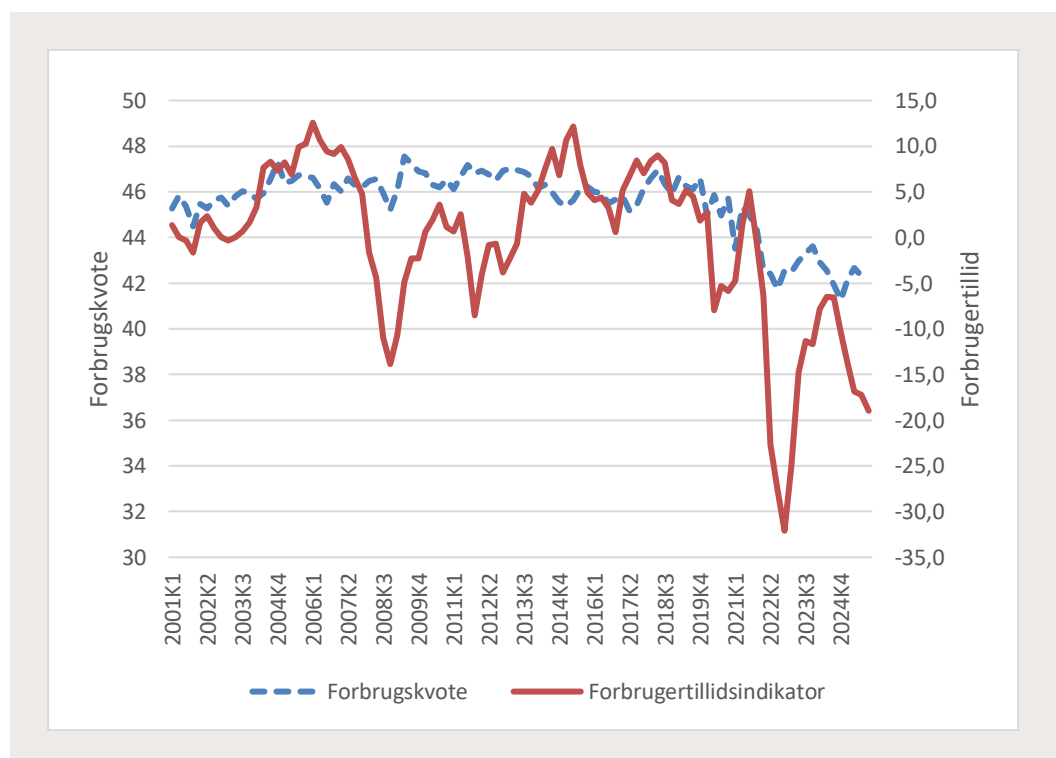
Telefon: +45 20 92 84 40

CEPOS

Forbrugertilliden i Danmark har ikke været lavere i en menneskealder, lige bortset fra under inflationschokket i 2022. Hverken pandemien eller finanskrisen fik indikatoren til at dykke så lavt som i øjeblikket. Det var nærliggende at tro, at landet befandt sig på bunden eller randen af en sortdyb lavkonjunktur. Men det er meget langt fra tilfældet. De fleste aktuelle nøgletal ser fine ud og ville have skabt begejstring både i fortiden og de fleste af vore nabolande.

Er det stor ståhej for ingenting? Er den unægtelig grove indikator blevet for utroværdig? Eller har de bekymrede forbrugere en pointe? Måske en blanding af det hele.

Figur 1. Forbrugertillid og forbrugskvote

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

De gode danske nøgletal omfatter endnu et år med økonomisk vækst over normalen. Væksten skønnes ganske vist at være aftaget fra 3½ pct. i 2024 til 2,6 pct. i 2025, men det er langt over det såkaldt strukturelle niveau på 1½ pct., altså hvad økonomien må forventes at vokse i en normalkonjunktur. For det kommende år venter regeringen et yderligere fald til 2,2 pct., men først i 2027 når prognosen ned på det strukturelle niveau (Økonomiministeriet 2025)¹. Væksten blev muliggjort af en betydelig stigning i beskæftigelsen på knap 40.000 fuldtidsbeskæftigede sidste år. Det kunne lade sig gøre primært i kraft af, at danskere over 60 år trækker sig senere tilbage og af en fortsat tilgang af international arbejdskraft fra såvel vestlige som ikke-vestlige lande. Det er dog det *aber dabei* ved væksten, at den i høj grad bliver trukket af medicinalbranchen og af såkaldt

¹ Prognosetal vedrørende dansk økonomi stammer, hvor ikke andet er angivet, fra Økonomiministeriet (2025).

”fabriksløs produktion”, dvs. eksport produceret under danske rettigheder i udlandet. Vækstbidraget fra ikke-medicinalindustri har trods beskæftigelsesfremgangen ligget på blot omkring 1 pct. de seneste to år.

Der har været stort fokus på stigende fødevarepriser, som driver en del af de negative forbrugerforventninger, men de samlede prisstigninger har ligget under væksten i de nominelle disponible indkomster, så realindkomsterne er steget med godt 1½ pct. i både 2024 og 2025. Den samlede inflation har trods de meget omtalte fødevarepriser ligget på omkring 2 pct., eller hvad man skulle forvente sig på lang sigt med det inflationsmål, den europæiske centralbank ECB styrer efter; med fastkurspolitikken følger vi reelt i hælene på inflationen i euroområdet². I det kommende år er der endda udsigt til et fald i inflationen til 1 pct., drevet af danske afgiftsnedsættelser, hvilket sammen med indkomstskattelettelser vil føre til en pæn stigning i realindkomsterne på 2½ pct. Men det hører med til billedet, at den gennemsnitlige realløn først lige har indhentet niveauet fra 2021 før inflationsudbruddet, og overførselsindkomsternes satsregulering følger først lønningerne med forsinkelse.

Medicinalindustriens aktionærer har ikke mærket meget til dens store vækstbidrag. C20-indekset faldt med næsten 25 pct. i 2025, og aktieudbytterne ventes at bidrage negativt til de disponible indkomster i år med et procentpoint. Hertil kommer effekten på pensionsformuerne, som ikke har materialiseret sig endnu, men selvfølgelig vil kunne mærkes på pensionstilsagnene.

I verden omkring os var 2025 ikke prangende. Eurolandene næsten fordoblede ganske vist sin økonomiske vækstrate, men det blev ikke til mere end til 1,3 pct. – efter et par meget sløje år. Tyskland fik en næsten ikke eksisterende vækst på bare 0,3 pct. efter et par år med fald i BNP. Også i Østrig, Finland, Frankrig og Italien stod den på vækstrater på under 1 pct., mens Sverige kravlede op på 1,6 pct. i 2025 efter nogle svage år. Der er dog kommet nogenlunde styr på inflationen i euroområdet, hvor forbrugerpriserne steg 2,1 pct. sidste år. Højinflationen i årene efter pandemiens ekspansive pengepolitik er altså ved at komme under kontrol igen.

Det samme kan ikke siges om USA, hvor forbrugerpriserne stiger med omkring 3 pct. om året. OECD (2025) forventer, at den amerikanske vækst i de kommende år vil stabilisere sig i underkanten af de 2 pct., som økonomien skønnes at have vokset med sidste år.

Udviklingen i USA er dog præget af betydelig usikkerhed i kølvandet på de massive toldforhøjelser, som den nye Trumpadministration annoncerede i april. Toldsatserne blev hævet til 10 pct. og med yderligere 11-50 pct. for samhandelspartnere med overskud på varehandelsbalancen over for USA. De effektive tolsatser endte dog ifølge Durante og York (2026) noget lavere på 11,2 pct. som følge af fritagne varegrupper, omvejshandel og produktion i USA (herunder dansk ”fabriksløs” medicinalproduktion til det amerikanske

² Strengt taget er det nettopriserne, som svarer til niveauet i euro-land. Ændringer i afgifter kan godt, som det vil blive tilfældet i år, føre til forskelle i forbrugerpris-inflationen.

marked). Det er ikke desto mindre markant over, hvad USA har ligget på i efterkrigstiden. Ifølge standardteorien overvæltet tolden på eksportørerne, desto mere elastisk³ eksporten er i forhold til importen. Et stort land kan derfor overvælde en større andel på eksportørerne end et lille land. Men da USA pålægger told på stort set hele omverdenen, er USA – der aftager ca. 13 pct. af verdens eksport – globalt set en lillebror og må forventes at bære broderparten af byrden ved tolden. Toldregimet vil altså skubbe til forbrugerpriserne i USA og svække købekraften. Det vil alt andet lige mindske efterspørgslen i resten af verden i en periode, men de globale økonomiske konsekvenser afhænger nok så meget af, hvordan resten af verden vælger at reagere med told på USA – og dermed sætte yderligere gang i den protektionistiske spiral.

Foreløbig har bl.a. EU dog valgt ikke at svare igen med andet end symbolske tiltag. Det kan muligvis ændre sig, efter at Trump i januar 2026 har truet med nye toldforhøjelser mod Danmark og en række andre EU-lande som led i forsøget på at erhverve Grønland.

En del af EU's svarstrategi har desuden været at øge frihandlen med andre lande, inklusive mellem EU-landene selv. Selv om EU i princippet er et frihandelsområde, er der stadig omfattende nationale barrierer inden for det indre marked. IMF anslår, at disse barrierer svarer til en told på 44 pct. for varer og hele 110 pct. for tjenesteydelser (Adilbish 2025). Strategien har dog ikke haft let spil i praksis. Reformhastigheden i det indre marked er fortsat lav, og tempoet med frihandelsaftaler med tredjelande er ikke højere.

Toldindtægterne vil i sig selv hjælpe lidt på det amerikanske statsunderskud, som ikke desto mindre ser ud til at fastholde det voldsomme niveau på 7½-8 pct. af BNP. Heraf udgør alene renteudgifter 4 pct. af BNP, hvilket afspejler en høj og stigende gældskvote, som forventes at passere 125 pct. i år. Den statsfinansielle situation ser alt andet end solid ud. Med til at øge gælden er den skattereform, som Trumpadministrationen fik igennem sidste forår. Reformen gør først og fremmest de midlertidige skattelettelser i Trumps 2017-reform permanente. På selskabsskatteområdet fastholdes den føderale sats på 21 pct.⁴, men fradragsreglerne lempes med bl.a. straksafskrivninger på en lang række aktiver og med mindre hårdhændet rentefradragsbeskæring.

USA er ikke alene om alvorlige statsgældsproblemer. Eurolandenes gæld ligger på ca. 90 pct., hvilket er halvanden gange det tilladte loft ifølge EU-traktaten (Brøns-Petersen 2023; 2025b). Hverken Kommissionen eller Rådet har udvist større omhu med at håndhæve reglerne, som til gengæld er blevet revideret gentagne gange siden år 2000, men mest for syns skyld. Senest er det besluttet at se igennem fingre med overskridelser, hvis de går til rustningsformål. I princippet burde Tyskland som Europas største økonomi – og dermed også det land, som kan komme til at hænge på størstedelen af regningen – gå forrest med at forlange reglerne overholdt, men den dysfunktionelle tyske regering har sine egne vanskeligheder, og den nye kansler Merz valgte sidste år at presse en forfatningsændring

³ Elasticiteterne er udtryk for, hvor meget eksport og import flytter sig procentvis ved en ændring i prisen. For et lille land vil et fald i eksporten til f.eks. USA udgøre en større andel af landets eksport end det tilsvarende fald i den amerikanske import vil udgøre af den samlede import.

⁴ Hertil kommer delstaternes selskabsskat på godt 5 pct. i gennemsnit.

igennem, som lempet den konstitutionelle gældsbremse, når det gælder rustningsudgifter. Indtil videre har de tyske overskridelser af EU's gældsloft været beherskede, men ifølge den tidligere tyske overvismand Lars P. Feld (2025) kan gældskvoten med de nye regler nå op på 90 pct. i løbet af de kommende ti år. Frankrigs gældskvote ventes at passere 120 pct. – det dobbelte af EU's loft – i år og uden udsigt til at komme under et underskud på 5 pct. af BNP (underskudsloftet er 3 pct.). Landet har befundet sig i en politisk krise, siden præsident Macron tabte en gambling på et parlamentsvalg forrige år, og han har ikke kunnet komme igennem med forslag til reformer, der endog ikke var store nok til at bringe underskuddet under EU-reglernes loft. Frankrigs gæld er på niveau med den amerikanske, men med en lavere strukturel økonomisk vækst kan Frankrig ikke bære så stor en gæld. Til gengæld foregår der en betydelig indirekte omfordeling til landets statsfinanser via euroen og Den Europæiske Centralbank (Chien m.fl. 2025; Cochrane m.fl. 2025) – i hvert fald så længe de tyske vælgere kan og vil.

En anden kilde til omfordeling er fælles låntagning i EU. Under pandemien blev det – helt ekstraordinært – besluttet at optage fælles gæld til en genopretningsplan svarende til 5½ pct. af BNP. Det kom imidlertid til at gentage sig allerede sidste år, hvor medlemslandene ikke kunne blive enige om at yde finansiel støtte til at redde de ukrainske statsfinanser på anden måde (alternativet var at beslaglægge indefrosne russiske aktiver). Danmark har tidligere modsat sig fælles gæld; den belaster reelt de lande, der har statsfinansiell kapacitet til at bære gælden. Men man har valgt at lægge sig i baghjul af Tyskland, hvor modstanden er betydelig, og da Merz opgav sin modstand mod at gældsfinansiere Ukrainestøtten – efter at Frankrig gik imod beslaglæggelsesmodellen, som indebar større risiko for fransk medfinansiering, hvis den ikke gik igennem retligt – blev det sådan. Den fælles gæld – seneste portion svarer til ½ pct. af BNP – skal lægges oveni belastningen af de offentlige finanser fra medlemslandenes egen gæld.

Med de statsfinansielle udfordringer på begge sider af Atlanten er rammebetingelserne for skattepolitikken vanskelig. Underskuddene taler isoleret set for at øge provenuet. Men det vil svække ønskerne om større langsigtet vækst, fordi de fleste skattekilder til rådighed har negative forvriddningseffekter. Tværtimod tilsiger vækstudfordringerne strukturreformer på bl.a. skatteområdet; ikke mindst lavere selskabsskat er strukturelt vækstfremmende. Samtidig øger de høje gældsrester behovet for vækst, fordi det medvirker til at holde disse rater i skak⁵. Dilemmaet forstærkes af, at voksende gæld øger risikoen for rentestigninger, hvilket i sig selv bidrager til gældsvæksten. En akut gældskrise er således netop karakteriseret ved en ond cirkel, hvor rente og gæld skubber hinanden ukontrolleret i vejret.

Gældsproblemerne kan samtidig sætte skub i inflationsforventningerne. Høj gæld kan øge myndighedernes fristelse til at sætte gang i inflationen og dermed lade prisstigningerne æde af gælden. Samtidig medfører høj gæld, at de offentlige finanser bliver mere

⁵ Gældsraten vokser således tilnærmelsesvist med $g(r-y) - s$, hvor g er gældsraten, r den nominelle rente, y den nominelle vækst rate og s er overskuddet før renter (den primære saldo).

følsomme over for rentestigning, hvilket kan gøre centralbankerne mere tilbageholdende med at bruge de pengepolitiske instrumenter over for stigende inflation. Allerede inden det kommer så vidt, kan inflationen blive drevet i vejret af investorenes bekymringer om det; profetien kan blive selvopfyldende.

Der er altså grund til at forvente, at myndighederne vil være tilbageholdende med at bruge skattestigninger til at bekæmpe gældsproblemer, men omvendt også kan mangle provenu til vækstoffremmende reformer. Det taler for at gennemføre strukturreformer, som ikke belaster de offentlige finanser – så som deregulering og arbejdsmarkedsreformer – samt offentlige besparelser og reformer af bl.a. pensionssystemerne. Indtil videre har villigheden og de politiske evner dog ikke været overvældende. Og på udgiftsområdet står mange europæiske lande over for at øge deres forsvarsudgifter, hvis de skal leve op til NATOs krav om at bruge 3½ pct. af BNP på forsvar (plus 1½ pct. til beredskabsudgifter, som dog formentlig kan klares med eksisterende udgifter). Det vrirler ikke just med europæiske politikere, som er indstillet på at omprioritere deres offentlige udgifter for at finansiere øgede udgifter til sikkerhed. Populært sagt insisterer de på en fortsat fredsdividende, som ikke længere findes, og foreløbig virker de mest stemt for at lade fremtidige og udenlandske skatteydere betale gennem optagelse af endnu mere gæld.

Danmark i kaninhullet?

Set fra en gældsplaget omverden ligner de offentlige finanser i Danmark noget fra Alice i Eventyrland. Den offentlige gældskvote er pænt under halvdelen af de tilladte 60 pct., og medregner med en betydelig beholdning af finansielle aktiver, har det offentlige en nettoformue på over 25 pct. af BNP⁶. Der var ifølge regeringens seneste prognose et overskud på 2,9 pct. af BNP på de offentlige finanser sidste år (loftet er et underskud på 3 pct. af BNP).

Der er dog udsigt til, at saldoen vil krympe frem mod 2030, hvor regeringens mål er et underskud på højst ½ pct. af BNP. Det er den såkaldte "demografiske hængekøje", som er på spil, hvor flere ældre isoleret set koster på saldoen. Bunden af hængekøjen nås dog allerede i løbet af 2030'erne, hvorefter saldoen vil blive forbedret igen. På lang sigt er der en såkaldt finanspolitisk holdbarhed (eller "overholdbarhed") svarende til 1 pct. af BNP ifølge vismændene og 1,4 pct. ifølge regeringen. Det vil sige, at skattetrykket kunne sænkes permanent med 1-1½ pct. point under forudsætning af uændret politik⁷. Det længe frygtede hængekøje problem ser efter de gældende udsigter ikke længere så skræmmende ud.

Sammen med den finanspolitiske holdbarhed – som altså gælder for det lange sigt – er et centralt begreb i finanspolitikken det såkaldte råderum. Definitionen på råderummet er den maksimale vækst i det offentlige forbrug, der er plads til frem mod 2030, således at saldomålet på ½ pct. af BNP ikke overskrides. Råderummet er altså de årlige merudgifter

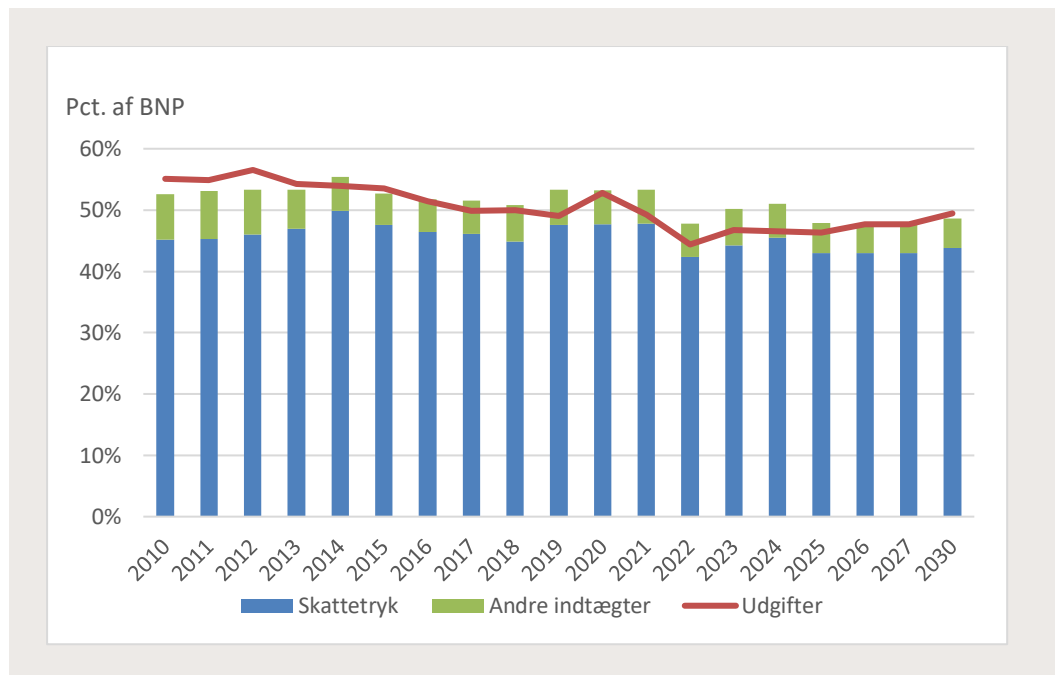
⁶ De højt gældsatte lande i EU mv. har også en lavere nettogæld end bruttogæld pga. finansielle aktiver, men ikke i nær samme grad.

⁷ Uændret politik vil bl.a. sige uændrede afgifter i procent af BNP, uændrede indkomstkattesatser samt opskrivning af beløbsgrænser samt indkomstoverførsler med lønudviklingen. Det offentlige forbrug vokser med BNP samt demografi.

til forbrug, man kan afholde fra og med 2030 – gradvist voksende fra 2026. Selv om råderummet er opgjort i offentlig forbrugsmulighed, kan det også bruges på skattnedsættelser og højere overførsler. Råderummet blev udsat for betydelige opjusteringer i løbet af 2025, hvor økonomien og beskæftigelsen overraskede takket være mere international arbejdskraft og færre seniorer, der trækker sig tilbage. Regeringen skønner råderummet til 83 mia.kr. i 2026-niveau (vismændene kun til 51 mia.kr., bl.a. som følge af lavere forventning til international arbejdskraft, men det er formelt regeringens tal, der tæller).

SVM-regeringen kom som bekendt til verden i 2022 med den begrundelse, at der var behov for skrappe reformtiltag for at få råd til de stigende forsvarsudgifter, der var udsigt til. Kravet til flere forsvarsudgifter er nu ankommet: De skal inden for en ubestemt årrække op på 3½ pct. af BNP mod 1,8 pct. i 2024 (foreløbig er der indgået politiske aftaler om en forhøjelse til 2,3 pct. af BNP frem mod 2030).

Det store råderum kunne måske tyde på, at regeringen har overpræsteret med reformer og sparepolitik, men sådan forholder det sig nu ikke helt. Opjusteringerne af råderummet skyldes som sagt opjusteringer af den strukturelle beskæftigelse. Det kan meget vel til dels hænge sammen med, at økonomiske reformer har virket kraftigere end antaget, men vel at mærke reformerne gennem mange år. Der er derimod betydelig tvivl knyttet til arbejdsudbudseffekten af visse reformer i de senere år så som afskaffelsen af store bededag som helligdag – som få uafhængige økonomer regner med vil sætte sig varige spor – og reformen af de længerevarende uddannelser. Omvendt har indførelsen af den såkaldte Arnepension under den forrige regering haft langt mindre negativ virkning end ventet. Samtidig kan SMV-regeringen ikke siges at have gennemført større besparelser. Det offentlige forbrug voksede med realt 3,5 pct. sidste år og ventes at stige med 2,8 pct. i år. Den offentlige beskæftigelse er steget med 17.000 personer siden regeringsskiftet i 2022 og 53.000 siden pandemiudbruddet. En betydelig del af væksten er sket inden for statslig administration (Larsen 2025). Trods den overraskende gunstige økonomiske vækst er det samlede offentlige udgiftstryk inde i en vækstfase. Vismændene forudser, at udgiftstrykket vil stige fra 45,6 pct. af BNP i 2024 til 49,5 pct. i 2030 – altså tæt på igen at udgøre halvdelen af økonomien (De Økonomiske Råds Sekretariat 2025). En del af udviklingen kan tilskrives demografien og de stigende forsvarsudgifter, men er dermed også udtryk for, at det er fravalgt at løse disse udfordringer gennem omprioritering i den offentlige sektor.

Figur 2. Offentlige udgifter og indtægter

Kilde: De Økonomiske Råd (2025), Danmarks Statistik og egne beregninger

Anm. Nettorenteudgifter er tillagt udgiftstrykket, mens nettorenteindtægter (i perioden fra 2017) er tillagt indtægterne

Udviklingen skal måske tages som et udtryk for, at det er politisk vanskeligt at holde igen med udgiftspolitikken, når der er stort råderum og tilmed overholdbarhed. Det kan få nye initiativer til at se næsten gratis ud, når det ikke er nødvendigt at udskrive skatter for at finansiere dem. Det er i øvrigt ikke kun regeringen, men også oppositionen til både venstre og højre, som har en lempelig tilgang til udgiftspolitikken. Således går partierne bredt ind for at lade det offentlige forbrug stige med mindst det såkaldte "demografisk træk", dvs. den umiddelbare demografiske effekt på forbruget (svarende til ca. ½ pct. p.a.).

Skattepolitikken i 2025 og 2026

Skattepolitikken fyldte ikke overraskende ret lidt i lovgivningen sidste år, og lovprogrammet for indeværende samling er heller ikke tyngende. Det hænger sammen med, at regeringens første fireårsperiode udløber i år, og at 2025-kalenderen i høj grad var ryddet for at gøre plads til det danske EU-formandskab.

2025 blev til gengæld startskuddet på den personskattereform, regeringen, Danmarksdemokraterne, Konservative Folkeparti, Radikale og Nye Borgerlige aftalte for godt to år siden. Sidste år blev beskæftigelsesfradraget hævet og et ekstra indført for enlige forsørgere. I år træder hovedparten af elementerne i kraft: Topskatten deles i en ny mellemskat og topskat på hver 7½ pct.; den nye topskat med et højere bundfradrag. Desuden indføres toptopskatten, som for første gang siden 1999 hæver den øverste marginalskat, men dog kun for lønindkomst over 2.592.700 kr. Øvrige elementer er

afskaffelse fra 2027 af tillægsboafgiften for så vidt angår arv til søskende, der dermed ligestilles med børn mv., samt fra 2026 et særligt beskæftigelsesfradrag for seniorer, som i øvrigt blev yderligere udvidet ved finanslovsaftalen for i år.

Lettelsen sidste år udgjorde 5,6 mia.kr., mens den i år bliver på 12,7 mia.kr. (2026-niveau) inklusive det udvidede seniorfradrag fra FL26.

Af ny skattelovning i 2025 kan nævnes lempelse af beskattningen af aktionærlån, løbende ydelser og medarbejderaktier. Det var en udmøntning af dele af regeringens iværksætterpakke fra 2024. Efter de nye regler beskattes aktionærlån ikke, hvis der er tale om fornyelse af et allerede indfriet lån. Der ydes for fremtiden henstand med beskattningen af løbende ydelser ved virksomhedsoverdragelser, så den ikke længere skal falde på overdragelsestidspunktet. Adgangen til at udstede medarbejderaktier udvides til at omfatte flere små og mellemstore virksomheder, og grænsen for, hvor stor en andel af aflønningen, der kan være medarbejderaktier, erstattes af krav om en grundløn.

Skattelovgivningen bliver i et ikke ubetydeligt omfang anvendt til midlertidige tiltag. Sidste år blev således vedtaget en forhøjelse af afskrivningsgrundlaget til 108 pct. for de fleste nye driftsmidler i 2025 og 2026.

Også på finanslovsaftalen for 2026 er der midlertidige tiltag.

Således nedsættes af den almindelige elafgift til EU-minimum på 0,8 øre/kWh i 2026 og 2027. Det er anden gang på kort tid, at elafgiften sænkes midlertidigt – denne gang for at afdæmpe konsekvenserne af prisstigninger på fødevarer. Elafgiften savner en god skatteøkonomisk begrundelse – bortset fra kravet om at leve op til den ubetydelige EU-minimumsafgift, sådan som det er tilfældet for erhvervenes elafgift – men regeringen har altså valgt kun at sænke den i to år for at give kortvarig indkomststøtte.

Et andet midlertidigt tiltag var udskydelse af den ellers vedtagne indfasning af registreringsafgiften på elektriske køretøjer, som skulle være påbegyndt i 2026 og have hævet den effektive afgiftssats med 12 pct. point årligt samt reduceret beløbsgrænsen for afgiftsfritagelse med godt 50.000 kr. Den effektive afgiftssats bliver dermed uændret 60 pct. og skattefritagelsesgrænsen 419.300 kr. i 2026. I stedet påbegyndes indfasningen i 2027 og hele indfasningsforløbet rykker med et år – hvis der da ikke kommer endnu en udskydelse på næste års finanslov. Der er dog nedsat en ekspertgruppe til at se på bilbeskatningen i mellemtiden. Det er ikke længe siden det sidste ekspertudvalg (Kommissionen for grøn omstilling af personbiler 2020), men det kan ikke desto mindre fastslås, at bilbeskatningen afviger betydeligt fra idealet med afgifter svarende til eksterne bilskadevirkninger så som støj, sundhedsskader og klima. Beskatningen af elbiler er for lav i forhold til skadesomkostningerne, mens diesel- og benzinbiler beskattes for hårdt (Andersen og Brøns-Petersen 2025). En særlig udfordring er, at langt den største eksterne skadesomkostning er trængsel, og at ingen af de eksisterende afgifter på at købe, eje eller køre i bil er velegnede til at regulere trængsel. Det kan tales for at indføre trængselsafgifter, der varierer dynamisk med tid og sted, men med erfaringerne fra andre

IT-systemer in mente er det måske ikke klogt for Danmark at blive teknologisk frontløber på dette punkt.

2025 skilte sig i øvrigt ud ved ikke at byde på større nye grønne beskatningsinitiativer til grøn omstilling. Hovedfokus er på at implementere den grønne skattereform for landbruget, den såkaldte "grønne trepart", fra 2024. Men bilafgifterne fik alligevel indirekte indflydelse på klimapolitikken, hvor der ifølge klimaloven skulle besluttes et delmål for 2035 inden udgangen af 2025. Det nåedes på et hængende år. Målet blev en udledningsreduktion for drivhusgasser på 82 pct. i 2035 i forhold til 1990. Det ligger i forlængelse af 2030-målet på 70 pct., som vurderes at kunne nås uden nye tiltag. Når regeringen ikke lod sig rive med af oppositionens krav om et mere vidtgående mål, hænger det formentlig sammen med, at der ikke er mange effektive redskaber, medmindre man genåbner den grønne trepart. Landbruget tegner sig for omtrent halvdelen af de fremskrevne udledninger i 2025. Transporten tegner sig for en fjerdedel. Man kunne have forsøgt at begrænse det yderligere, men en yderligere relativ afgiftsbegunstigelse af elbiler (enten via lavere elbilafgift eller højere skat på fossile biler) er meget dyr samfundsøkonomisk. Hovedingrediensen for at nå 82 pct.-målet (der er p.t. en manko på 2 pct. point i forhold til regeringens fremskrivning med uændret politik) bliver kulstoffangst og -udnyttelse i kraftværker, CCS, som også indgår i at nå 2030-målet. Der er dog tale om en ret umoden teknologi, og regeringens CCS-udbud er endt med ikke at have nogen tilbudsgivere, bortset fra cementproducenten Aalborg Portland. Der er afsat 4 mia.kr. årligt, men først fra 2034 og 15 år frem, til at nå 82 pct.-målet.

Det kan også have dæmpet regeringens ildhu, at selvstændige danske klimamål er stadig vanskeligere at begrunde, fordi alle udledninger er reguleret af EU, enten direkte gennem CO₂-kvotesystemet ETS eller gennem byrdefordelingsmål til medlemslandene. EU fik et nyt 2040-mål under det danske formandskab på 90 pct. reduktion i forhold til 1990 – dog reelt 85 pct., fordi en del kan opnås gennem reduktionskøb uden for EU. Selvstændige danske mål har ingen væsentlig påvirkning på EU's samlede udledninger, men kan gøre byrden lidt lettere for andre lande (Andersen og Brøns-Petersen 2025).

Ud over de midlertidige afgifts tiltag bød finanslovsaftalen for 2026 også på permanente, egentlige afgiftsreduktioner. Således afvikles punktafgifterne på kaffe samt chokolade- og sukkervarer gradvist frem mod 2029, svarende til et mindreprovenu på 2½ mia.kr. Det begrundes med et ønske om at modvirke de stigende leveomkostninger, men mere grundlæggende er disse punktafgifter vanskelige at begrunde skatteøkonomisk, fordi de ikke modsvarer eksterne skadesomkostninger (for stort sukkerforbrug er utvivlsomt skadeligt for forbrugeren selv, men der foreligger ikke dokumentation for væsentlige eksterne skadesomkostninger). Afgifterne har primært en fiskal funktion, men i så fald kan pengene skaffes med mindre forvridningstab gennem indkomstbeskatningen. Måske var det klogt at gå punktafgifterne systematisk i gennem og foretage en generel sanering.

Endelig indeholder finanslovsaftalen indførelse af nulmoms på bøger. Nulmoms er et meget vidtrækkende tiltag, som i forvejen kun kendes fra aviser. Modsat momsfrigtagelse indebærer nulmoms, at sælgeren har fradrag for indgående moms og dermed får penge

udbetalt af statskassen. De fleste andre EU-landene har momsbegunstigelse af bøger, men kun to lande har decideret nulmoms. Der indføres dog samtidig en lønsumsafgift på 3,54 pct. I alt forventer staten et provenutab på 340 mill.kr. i fuld virkning.

Står enhedsmomsen for fald?

Momsbegunstigelsen af bøger var ikke en enlig svale på himlen i 2025. Tværtimod har både regerings- og oppositionspartier advokeret for nedsat moms på enten frugt og grønt eller fødevarer generelt. Foreløbig har regeringen og en bred forligskreds afsat 6 mia.kr. årligt samt bestilt et analysearbejde, som skal resultere i én af de to modeller med virkning fra 2028. Indførelse af moms på holdundervisning for bl.a. fitness skabte samtidig politisk furore og resulterede i, at der fra i år indføres et skattemæssigt fradrag i stedet. De nye regler gælder kun personer fra 30 år og op, mens de yngre stadig slipper for moms. Fjernelsen af momsfritagelsen skyldes, at myndighederne hidtil har fortolket EU-retten for lempeligt.

Det rejser spørgsmålet, om den danske enhedsmoms står for fald- og om det er en god udvikling. Danmark skiller sig ud fra de fleste EU-lande ved ikke at have flere momssatser end 25 pct. (bortset fra at nulmoms rent teknisk er en momssats på nul) samt en relativ bred base. Ud over nulmomsen på aviser og nu bøger er der momsfritagelse for undervisning, sundhed og persontransport. Størstedelen af den finansielle sektors ydelser er momsfritaget, hvilket hænger sammen med fundamentale udfordringer med at opgøre det relevante momsgrundlag (en stor del af sektorens indtjening stammer fra rentemarginalen). Til gengæld er den finansielle sektor pålagt en høj lønsumsafgift på 15,3 pct. (andre momsbegunstigede virksomheder betaler 3,54- 6,37 pct. i lønsumsafgift).

Momssystemet har pæne skatteøkonomiske egenskaber. Det indebærer meget beskedne forvridninger sammenlignet med andre skattekloder. Den reelle forvridning fra momsen handler om arbejdsindkomst: Momsen gør - ligesom indkomstskat på løn - det mindre fordelagtigt at udbyde arbejdskraft. Derimod er momssystemet neutralt over for forbrugets sammensætning - modsat punktafgifterne på udvalgte varer - og forvrider heller ikke opsparingen. Momssystemet er samtidig administrativt enkelt.

Alle disse egenskaber forudsætter dog, at der er en enhedssats. Uens momsbehandling skaber forvridninger i forbruget oveni i arbejdsudbudsforvridningen. Hertil kommer betydelige administrative omkostninger ved bl.a. grænsedragning mellem produkter med forskellig momssats samt øget risiko for svig med momskarruseller (som i dag ofte forekommer pga. momsfritagelse ved eksport).

Ligesom stykafgifter skatteøkonomisk kan begrundes, når der foreligger negative eksternaliteter, skadesomkostninger, kan afgiftsmæssige begunstigelser bedst begrundes, hvis der foreligger veldokumenterede positive eksternaliteter. Det er dog sjældent, at en sådan eksternalitet kan modsvares af en parallel momsbegunstigelse. Momsen vil gælde brede klasser af produkter, og momsen er samtidig en værdiafgift. Selv om der måtte være en positiv eksternalitet f.eks. i form af lavere sundhedsudgifter ved frugt og grønt, vil

den ikke være proportionalt større for dyre produkter som avocado i forhold til billige produkter som kål og gulerødder.

Momsbegunstigelse er en skatteudgift og kan hævdes i realiteten at være udgiftspolitik, som imidlertid er mindre synlig, når det optræder på indtægtssiden og endda bliver maskeret som lavere skattetryk.

Skatteministeriet (2024) har offentliggjort en analyse af en hypotetisk nedsættelse af moms på frugt og grønt fra 25 pct. til 15 pct. Der er ingen anbefalinger, men konsekvenserne taler for sig selv: Modsat de fleste andre skattelettelser medfører momsnedsættelsen et samfundsøkonomisk tab. Det beløber sig isoleret til 125 mill.kr., men 475 mill.kr., hvis provenuet på 2 mia.kr. i stedet blev brugt på at sænke bundskatten. De skønnede omkostninger for erhvervene- og dermed i sidste ende for forbrugerne- anslås til 270 mill.kr., hvortil kommer betydelige årlige omkostninger for myndighederne i en overgangsperiode. Det skal sammenholdes med sparede sundhedsomkostninger på blot 25 mill.kr. om året. Nedsat moms er ifølge analysen "ikke et ideelt skatteøkonomisk instrument til at regulere adfærd eller varetage fordelingshensyn". Der kan naturligvis være mange politiske motiver med at indføre differentieret moms- fordeling, adfærd, sundhed- men i ingen tilfælde er det let at se, at det er det mest velegnede redskab.

Forvridningerne i det danske skattesystem

Regeringen har annonceret en økonomisk plan i det kommende år; egentlig skulle den have været klar i 2025. Den vil i givet fald afløse den nuværende 2030-plan. Planer af denne art har været benyttet af regeringer gennem mange år. De tager udgangspunkt i en mellemfristet fremskrivning af økonomien 10-15 år frem og opstiller målsætninger for strukturpolitikken.

Regeringspartierne har den udfordring, at de ikke er enige, og at der skal være valg i år. Det er næppe for meget sagt, at regeringens fortsættelse ikke er en given ting. Det kan vanskeliggøre formuleringen af især et strukturpolitisk program. Omvendt kan en fælles forståelse af den økonomisk udvikling, der tegner sig, måske gøre det lettere at skrive et nyt regeringsgrundlag for den regering, som tiltræder eller fortsætter efter valget.

Som sagt står Danmark ikke over for akutte balanceproblemer, men lider under en lav produktivitetsvækst, og den offentlige økonomis aktuelle robusthed er betinget af, at de offentlige produktivetsudfordringer ikke udvikler til sig en ukontrollabel omkostningssyge, og at mange års reformpolitik under skiftende regeringer ikke kompromitteres, men fortsættes.

Selv om det til næste år er 40 år siden, den første moderne skattereform blev gennemført, og der siden er gennemført mere end en halv snes skattereformer og større omlægnings af partier fra begge sider, er der fortsat et betydeligt potentiale fra skatteområdet til reformpolitikken.

Man opnår generelt den største struktureffekt ved at sænke de mest forvridende skatter. Forvridningen er et udtryk for de samfundsøkonomiske omkostninger ved at opkræve

skatter og er gennemgående størst, hvor adfærdsvirkningerne er stærkest og de marginale skattesatser er højest.

Forvridningerne hænger igen i høj grad sammen med skatternes såkaldte selvfinansieringsgrad. Selvfinansieringsgraden er et mål for, hvor meget af den umiddelbare provenureduktion ved en skattenedsættelse, som kommer ind i de offentlige kasser igen som følge af adfærdseffekter. En selvfinansieringsgrad på 25 pct. vil altså sige, at en skattenedsættelse med en krone fører til en adfærdseffekt på 25 øre, så nettoprovenureduktionen bliver 75 øre. Selvfinansieringsgraden kan godt overstige 100 pct., hvis adfærdsvirkningen er kraftigere end den umiddelbare provenuvirkning.

Selvfinansieringsgraderne kan således anvendes som indikator for, hvilke skatter der forvrider mest. En ny analyse (Brøns-Petersen 2025c; 2025a) indikerer, at beskatningen af kapitalafkast er meget forvridende – og herunder navnlig den progressive beskatning af kapitalindkomst (renteindtægter mv.) og fri aktieindkomst med selvfinansieringsgrader på henholdsvis 311 pct. og 246 pct., jf tabel 1. Også progressiv beskattet boligafkast (den høje ejendomsværdiskattesats) og ikke progressiv beskattet kapitalindkomst har en meget høj selvfinansieringsgrad. Derimod har pensionsopsparing og ikke-progressiv ejendomsværdibeskatning noget lavere selvfinansieringsgrader. De er dog fortsat høje selv sammenlignet med selvfinansieringsgraderne for den progressive beskatning af arbejdsindkomst.

Tabel 1. Selvfinansieringsgrader

	SGF
<i>Arbejdsindkomst</i>	
Toptopskat	46%
Topskat	67%
Mellemskat	48%
Gennemsnitsskatteyder	15%
<i>Forbrugsbeskatning</i>	9%
<i>Selskabsskat</i>	18%
<i>Skat på kapitalafkast</i>	
Fri aktieindkomst	
Højeste sats	246%
Normal sats	103%
Kapitalindkomst	
Højeste sats, positiv	311%
Normal sats, positiv	241%
Normal sats, negativ	128%
Pensionsafkastsats (PAL)	65%
Ejerbolig	
Høj sats	211%
Normal sats	50%

Kilde: Brøns-Petersen 2025c; 2025a

Den store forvridding fra beskatningen af kapitalafkast hænger sammen med tre forhold. For det første er marginalbeskatningen af kapitalafkast meget høj, når der tages hensyn til inflation (de såkaldt reale skattesatser er omkring dobbelt så høje som de nominelle satser, man kender fra skattelovningen). Marginalbeskatningen af progressiv beskattet kapitalindkomst og aktieindkomst er realt over 80 pct. For det andet reagerer opsparingen generelt kraftigere end f.eks. arbejdsudbuddet. For det tredje er skattesatserne på forskellige slags kapitalafkast meget uens, og det tilskynder skattemæssigt til f.eks. at vælge boliger frem for aktier i porteføljen.

Blandt de øvrige skatter er den mest forvriddende toptopskatten, hvilket måske er bemærkelsesværdigt i betragtning af, at toptopskatteyderne betaler en endnu højere marginalsat. Forklaringen er, at toptopskatteyderne har større lønspredning end topskatteyderne, som i højere grad klumper sig sammen ved skalatrinnet. Beregningen tager dog ikke hensyn til, at hovedaktionærer kan vælge at tage deres løn ud som udbytte i stedet, hvilket taler for en højere selvfinansieringsgrad og forvridding. Det skal samtidig

bemærkes, at de beregnede selvfinansierungsgrader for navnlig arbejdsindkomst er foretaget under forudsætning af den ret lave adfærdseffekt (elasticitet for skattepligtig arbejdsindkomst på 0,1), som ministerierne betjener sig af, og som ligger under hvad mange empiriske studier finder (Brøns-Petersen 2025c).

De laveste selvfinansierungsgrader gælder moms (9 pct.) og selskabsskat (18 pct.). De forvrider som udgangspunkt mindre end skatten på kapitalafkast og arbejdsindkomst. Her skal man dog være opmærksom på tre forbehold. For det første er der andre forbrugsafgifter end moms, og de kan være meget forvridende. Det gælder f.eks. elafgiften, når den igen normaliseres. Der er altså et reformpotentiale på afgiftsområdet, blot ikke ved at sænke eller differentiere momssatsen. For det andet er selskabsskattens selvfinansierungsgrad dobbelt så høj som momsens, til trods for at de begge fungerer som en flad skat på lønindkomst⁸. Det afspejler, at selskabsskatten forvrider mere end alternativer, som momsen og bundskatten, med omtrent samme fordelingseffekt. Derfor er der en gevinst ved at anvende disse skatter i stedet. Endelig indgår kun investeringsforvridningen i opgørelsen af selskabsskattens selvfinansierungsgrad, mens lokaliseringsbeslutninger, kapitalstruktur og indkomsttransformation ligeledes er relevante at regne med i en nøjere analyse af selskabsskatten.

Derfor er selskabsskatten slet ikke en dårlig kandidat til en strukturforbedrende skattenedsættelse. Især ikke hvis sigtet er at øge produktiviteten, som den har en meget direkte virkning på gennem den samlede mængde realkapital.

Det er vigtigt at understrege, at de beregnede selvfinansierungsgrader primært afspejler de langsigtede forvridninger og ikke de korteresigtede provenuvirkninger. Der er dog næppe tvivl om, at skattesatserne med de højeste selvfinansierungsgrader vil kunne sænkes, uden at provenuhensyn stiller sig i vejen, eller at netop beskattningen af visse former for kapitalafkast hører til den mest forvridende.

Den internationale skattekrig og -fred.

Har selskabsskatten ikke fyldt meget på den rent indenlandske dagsorden, har den til gengæld domineret på den internationale. Udgangspunktet var den såkaldte OECD-aftale om søjle 1 og navnlig søjle 2, som blev indgået i 2021. OECD-aftalen var ligesom OECDs model-dobbeltbeskatningsoverenskomster en ramme, som kræver implementering; den kræver ikke i sig selv, at landene gennemfører den.

Søjle 1 handler om, hvordan landene skal dele provenuet fra selskabsskatten. Den udsprang af et ønske fra EU om at få større del af provenuet fra store – overvejende amerikanske- IT-selskaber med stor europæisk omsætning, men med overskuddet placeret overvejende i koncernhjemlandet. Omsætningen indgår således i en ny

⁸ Selskabsskatten hviler naturligvis umiddelbart på selskabet og dermed aktionærerne, men i en lille åben økonomi med frie kapitalbevægelser tilpasser investeringerne sig, så danske aktier efter skat har samme afkast, som man kan opnå på udenlandske aktier. Et lavere investeringsomfang sænker lønmodtagernes produktivitet og dermed deres udbetalte løn.

fordelingsnøgle. Som udgangspunkt påvirker søjle 1 ikke selskabernes skattebyrde, men statskassernes andel af det samlede provenu.

Foreløbig er søjle 1 dog ikke blevet implementeret i det nødvendige antal lande for at træde i kraft. Det er tvivlsomt, om den bliver det inden for overskuelig fremtid. Det er også yderst tvivlsomt, om en amerikansk administration som den nuværende ville være villig til at dele sine selskabsskatteindtægter med andre.

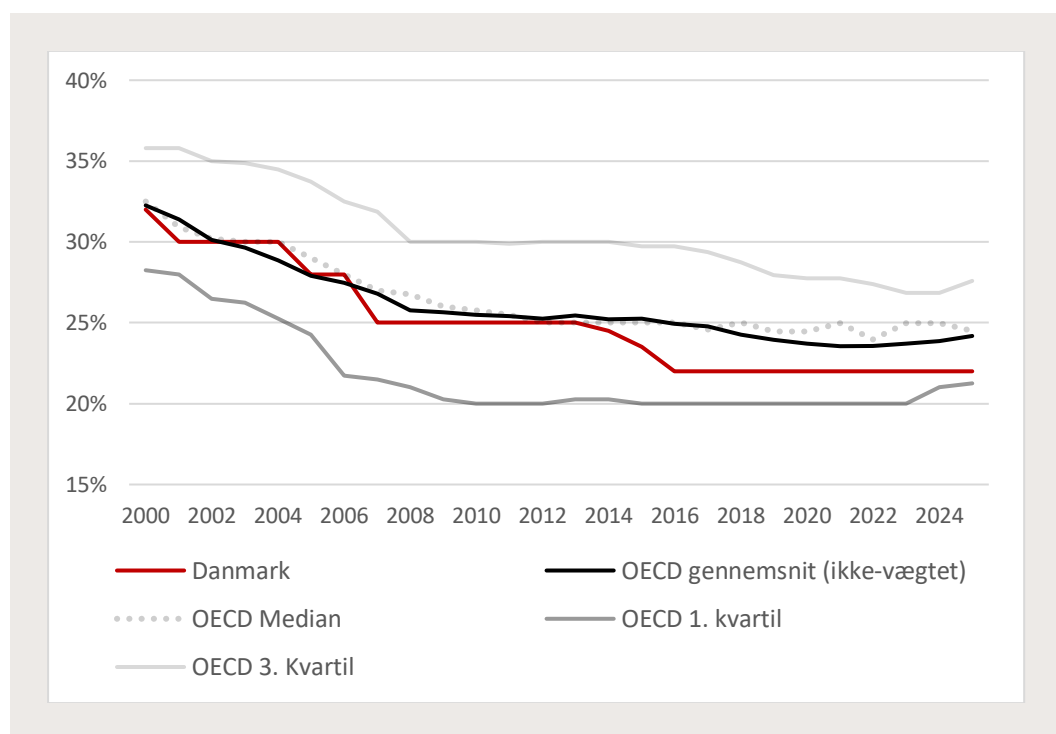
Søjle 2 kom derimod i stand primært på amerikansk foranledning. Den handler om minimumsbeskatning. Hovedprincippet i aftalen er for det første, at et internationalt selskab skal ekstrabeskattes i sit hjemland, hvis dets døtre betaler mindre end 15 pct. af det regnskabsmæssige overskud i skat i udlandet. For det andet skal et datterselskab af et udenlandsk moderselskab ekstrabeskattes, hvis koncernen ikke betaler mindst 15 pct. i skat på globalt niveau, og moderselskabet ikke er omfattet af en minimumsbeskatning i pagt med OECD-modellen.

Søjle 2-aftalen var i høj grad et resultat af amerikansk indenrigspolitik, hvor USA allerede havde en minimumsskat, og hvor præsident Biden nærede planer om at hæve selskabsskatten igen efter præsident Trump 1's skattereform. For at bedre at kunne modstå truslen om skattekonkurrence fra udlandet ønskede han minimumsbeskatning globalt, og derfor kom aftalen i stand. Biden var dog ude af stand til at få vedtaget OECD-minimumsskatten i USA selv, hvor det demokratiske bagland var lunkent og det republikanske parti stærkt imod. EU og andre lande løb derfor en risiko ved at implementere minimumsskatten, og republikanerne truede åbent med en strafskat på lande, som minimumsbeskatter USA. Risikoen blev meget tydelig, da Trump sidste år straks efter sin tiltræden som præsident for anden gang – gik i gang med at udarbejde straffeforanstaltninger. Modsat de toldkrige, han ligeledes startede, var skattekrigen nok så meget foranlediget af EU.

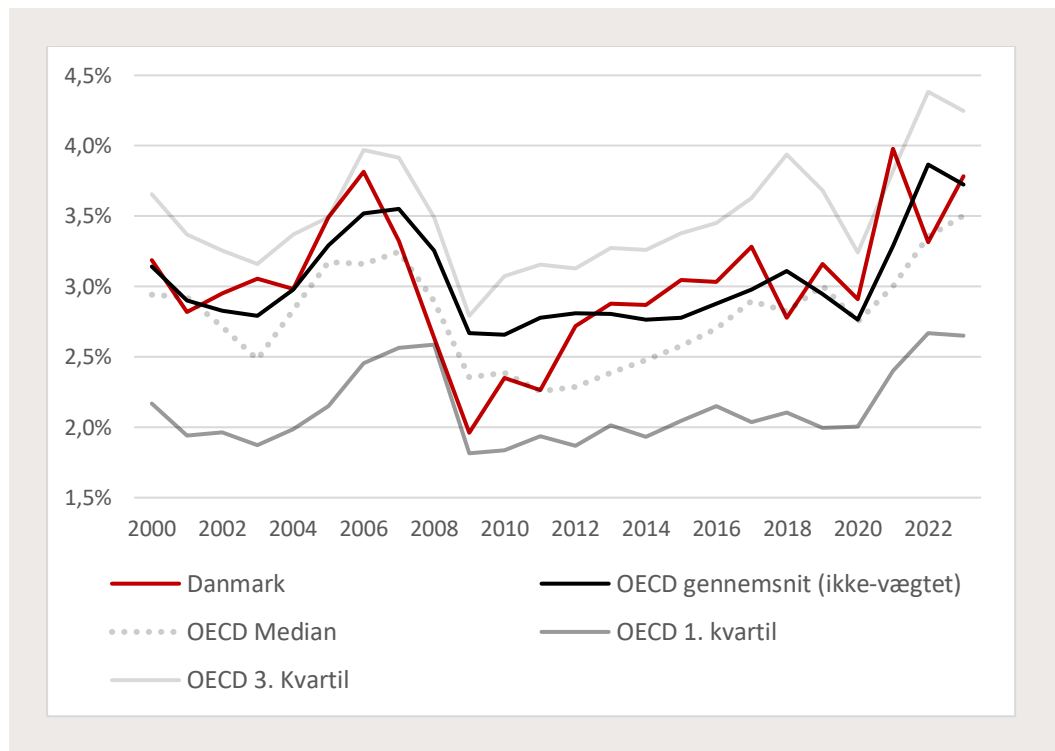
Det kom dog til en våbenstilstand, da EU-kommissionen på et G7-møde sommeren 2025 gik med til en kort erklæring om, at den amerikanske minimumsskat kunne betragtes som parallel til EU's minimumsskat. I december blev nederlaget i skattekrigen cementeret med en ny OECD-aftale, som fastslår det samme. Det stiller EU i en vanskelig situation, fordi der – med den på skatteområdet nødvendige enstemmighed – er vedtaget et direktiv, som sagligt set meget vanskeligt kan forenes med både G7-erklæringen og den nye OECD-aftale. Direktivet er endog implementeret i national lovgivning, herunder i Danmark. Om de nationale myndigheder kan vælge at fortolke deres lovgivning, så det giver plads til de storpolitiske studehandler, er et godt spørgsmål. Spørgsmålet er også, hvad der skal ske med direktivet. EU-kommissionen synes at foretrække minimale ændringer, men den amerikanske undtagelse har så at sige vendt problemstillingen for EU-landene på hovedet. Den oprindelige OECD-aftale kan i økonomiske forstand ses som en slags kartelaftale om at begrænse skattekonkurrencen. Men et kartel, som tillader udenforstående at konkurrere, er ikke længere en fordel for medlemmerne, tværtimod. Europæiske virksomheder er allerede begyndt at efterspørge skattevilkår, der svarer til de lempelige regler, deres amerikanske konkurrenter opererer under.

Spørgsmålet er altså også, hvor meget nederlaget i skattekrigen vil sætte skub i selskabsskattekonkurrencen. Vurderet på den hidtidige udvikling er der ikke meget, som tyder på et snarligt forestående "race to the bottom". Målt på selskabsskattesatsen har skattekonkurrencen indebåret et svagt fald siden finanskrisen og indtil for nylig, jf. figur 3, men med et OECD-gennemsnit på 24,5 pct. er der fortsat langt til bunden. Det er i den forbindelse værd at bemærke, at skattesatserne er lavere i Europa end i de ikke-europæiske lande. Det er i realiteten her, konkurrencen har været mest intensivt, hvilket både hænger sammen med, at virksomhedernes muligheder for at flytte er større, og at små lande typisk er nødt til at have lavere satser end store lande. Dem er der mange af i Europa, og Danmark er i øvrigt et af dem.

Figur 3. Selskabsskattesatser

Kilde: OECD Data Explorer

Figur 4. Provenu fra selskabsskat i pct. af BNP

Kilde: OECD Data Explorer

Målt på selskabsskatteprovenuet er det svært at få øje på noget "race to the bottom" overhovedet. Tværtimod har provenuet udgjort en voksende andel af BNP siden finanskrisen, jf. figur 4. Det afspejler både, at investeringerne er steget som respons på bl.a. lavere skattesatser, og at en del af satsnedsættelserne har været modsvaret af bredere baser. Det er ikke mindst tilfældet i Danmark.

Fra et rent dansk synspunkt er det endelig spørgsmålet, om der er så meget at være ked af ved det europæiske nederlag. Små lande kan som sagt have behov for lavere selskabsskattesatser, og selv om minimumsskatten ikke går på satsen, men den effektive skat i den enkelte virksomhed, kunne den på et tidspunkt blive bindende på satsen. Danske multinationale selskaber minder samtidig meget om amerikanske techselskaber ved at have en meget større andel af skattebetalingen end omsætningen i koncernhjemlandet (Brøns-Petersen 2019). Omfordeling af provenu til omsætningslandene risikerede således at koste statskassen et tab. Som følge af udsigten til, at søjle 1 næppe kommer i effekt, fjernede regeringen således en reserve på finansloven til et sådan tab i finanslovsaftalen for 2026.

Reduktioner i skatteadministrationen

Både finansloven for 2025 og 2026 indeholder reduktioner i Skatteministeriets bevilling. Det er en helt ny situation efter voldsomme budgetudvidelser siden 2014. Trods besparelserne er udgiftsniveauet i år 120 pct. større end i 2014 (korrigeret for pris- og

lønudvikling og opgaveændringer). Det er endog 46 pct. større end niveauet ved fusionen af det statslige og kommunale skattevæsen i 2006, som ellers var begrundet med stordriftsfordele og ventede systemmoderniseringsgevinster.

En del af begrundelsen for, at bevillingerne nu falder, er således, at der trods forsinkelser er gennemført ganske omfattende systemmoderniseringer og automatisering. Det er dog endnu ikke lykkedes at få det udskudte og fordyrede ejendomsvurderingssystem til at fungere normalt. Således udskrives der fortsat ejendomsværdiskat og grundskyld på grundlag af foreløbige vurderinger.

Referencer

- Adilbish, Oyun. 2025. "Europe's Productivity Weakness". *IMF Working Papers* 2025 (040): 1. <https://doi.org/10.5089/9798229001441.001>.
- Andersen, og Otto Brøns-Petersen. 2025. "CEPOS' bilreform: et opgør med skæve og høje afgifter | CEPOS". *Cepos analysenotat*. <https://cepos.dk/wp-content/uploads/2025/09/CEPOS-reform-af-bilafgifterne-27092025.pdf>.
- Andersen, Line, og Otto Brøns-Petersen. 2025. "Sådan bør dansk klimamål for 2035 fastlægges". *Cepos analysenotat*. <https://admin.cepos.dk/wp-content/uploads/2025/12/dansk-klimamal-2035.pdf>.
- Brøns-Petersen, Otto. 2019. "Danske C20-selskaber betaler en stor del af deres selskabsskat i Danmark". *Cepos analysenotat*, november. <https://cepos.dk/media/4168/c20-selskabsskat.pdf>.
- Brøns-Petersen, Otto. 2023. *Gældskrisen i EU er en trussel mod dansk finanspolitisk holdbarhed og selvstændighed*. marts 3. <https://cepos.dk/artikler/gaeldskrisen-i-eu-er-en-trussel-mod-dansk-finanspolitisk-holdbarhed-og-selvstaendighed>.
- Brøns-Petersen, Otto. 2025a. "De danske kapitaler skatter koster både borgerne og statskassen dyrt". *Cepos analysenotat*. <https://cepos.dk/artikler/de-danske-kapitaler-skatter-koster-bade-borgerne-og-statskassen-dyrt/>.
- Brøns-Petersen, Otto. 2025b. "Den fiskale bombe under europæisk og dansk økonomi". *Cepos analysenotat*, juni 11. <https://cepos.dk/wp-content/uploads/2025/06/Den-fiskale-bombe-under-europaeisk-og-dansk-okonomi.pdf>.
- Brøns-Petersen, Otto. 2025c. "Forvridningstab ved dansk beskatning – en generel ligevægtsmodel". *CEPOS arbejdspapir*, nr. 87. <https://cepos.dk/wp-content/uploads/2025/06/Arbejdspapir-87-Forvridningstab-ved-dansk-beskatning.pdf>.
- Chien, Yi-Li, Zhengyang Jiang, Matteo Leombroni, og Hanno Lustig. 2025. *What Does It Take? Quantifying Cross-Country Transfers in the Eurozone*. (Cambridge, MA), oktober, w34311. <https://doi.org/10.3386/w34311>.
- Cochrane, John H., Luis Garicano, og Klaus Masuch. 2025. *Crisis Cycle : Challenges, Evolution, and Future of the Euro*. Princeton University Press.
- De Økonomiske Råds Sekretariat. 2025. *Dansk økonomi, efterår 2025*. <https://dors.dk/vismandsrapporter/dansk-oekonomi-efteraar-2025>.
- Durante, Alex, og York. 2026. "Tracking the Economic Impact of the Trump Tariffs". *Tax Foundation*, januar 9. <https://taxfoundation.org/research/all/federal/trump-tariffs-trade-war/>.

- Feld, Lars P. 2025. "Die Beerdigung der Schuldenbremse". Meinung - Kolumnen. *Handelsblatt*, marts 17. <https://www.handelsblatt.com/meinung/kolumnen/die-beerdigung-der-schuldenbremse/100114226.html>.
- Kommissionen for grøn omstilling af personbiler. 2020. *Delrapport 1. Veje til en grøn bilbeskatning*. Finansministeriet. https://fm.dk/media/18227/delrapport-1_veje-til-en-groen-bilbeskatning_kommissionen-for-groen-omstilling-af-personbiler_web-a.pdf.
- Larsen, Karsten Bo. 2025. "Stigning i statens ledelse og administration på 1.800 fuldtidsansatte i 2024". *Cepos analysenotat*. <https://cepos.dk/>.
- OECD. 2025. *OECD Economic Outlook, Volume 2025 Issue 2: To Come*. Bd. 2025. OECD Economic Outlook. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9f653ca1-en>.
- Skatteministeriet. 2024. "Analyse af differentieret moms". Skatteministeriet | skm.dk, Skatteministeriet, oktober 10. <https://skm.dk/aktuelt/publikationer/rapporter/analyse-af-differentieret-moms>.
- Økonomiministeriet. 2025. *Økonomisk Redegørelse, december 2025*. København. https://oem.dk/media/0ozpp13x/oekonomisk-redegoerelse-december-2025_web.pdf.